

Novice članov Zelenega omrežja

[www.zelenaslovenija.si/
zeleno-omrezje](http://www.zelenaslovenija.si/zeleno-omrezje)

Transparentno poročanje ključno za uresničevanje ciljev ESG

Za uspešno sledenje ambiciozni strategiji ESG v A1 Slovenija kot ključno prepoznavamo redno preverjanje in transparentno poročanje o rezultatih, kar omogoča lažje objektivno vrednotenje projektov in sprejemanje odločitev o izboljšavah. V A1 smo na dobri poti, da do 2030 postanemo neto ogljično nevtralno podjetje, ob tem pa stremimo k transparentnemu poslovanju in poročanju. Od leta 2009 sledimo sistemu ravnanja z okoljem ISO 14001, kar smo kasneje nadgradili z vpisom v register EMAS. Ustreznost visokim standardom obeh sistemov dokazujemo z vsakoletno revizijo aktivnosti in poročanjem, s čimer smo pred kratkim ponovno obnovili oba certifikata. Poleg tega smo prejemnik certifikata Green Star z najvišjo oceno, ki potrjuje, da svoje cilje uspešno prevajamo v poslovanje. Certifikat, ki temelji na mednarodnih okvirih in standardih za trajnostno poročanje ter zakonodaji EU, podeljuje CER Partnerstvo za trajnostno gospodarstvo glede na ESG oceno Green Star in oceno podnebne ukrepanja.

A1 Slovenija, d. d.
www.a1.si

Društvo ENLITE nagradilo srednješolske energetske predloge

Društvo ENLITE je v sodelovanju s programom šol ambasadork Evropskega parlamenta EPAS (European Parliament Ambassador Schools) v juniju organiziralo natečaj za najboljši energetski predlog. Program EPAS vodi Pisarna Evropskega parlamenta v Sloveniji. V njem sodeluje kar 80 slovenskih srednješolskih ustanov z več kot 100 aktivnimi dijaki in dijakinjami ter 200 mentoriciami in mentorji. Člani strokovne ekipe društva ENLITE so srednješolcem podelili nagrade za najboljše predloge na energetsko-podnebnem, podjetniškem, družbenem in okoljskem področju. Na Facebook profilu ENLITE pa so glasovali za najbolj inovativen predlog. Več o zmagovalcih in njihovih energetskih predlogih preberite na @en_pismenost, izobraževalnem Instagram kanalu društva ENLITE za mikroučenje o energiji, energetiki in podnebnih spremembah. V društvu od jeseni načrtujemo nadaljnje tesno sodelovanje z mladimi za krepitev energetske in podnebne pismenosti.

Društvo ENLITE
www.en-lite.si

Donacija ovčje volne za uporabo na razstavi arhitekture v Benetkah

Podjetje KO-SI d.o.o. je v mesecu maju ponovno naredilo korak naprej k trajnostnemu razvoju in promociji naravnih materialov. Muzeju za arhitekturo in oblikovanje Slovenije smo donirali filc iz ovčje volne. V ta naravni material so preoblekli večinski del razstavnega prostora na 18. Mednarodni razstavi arhitekture La Biennale v Benetkah. S tem dejanjem smo ponovno podkrepili našo zavezanost naravi in trajnostnim pristopom. Razlog za izbor ovčje volne tiči v tem, da so želeli ustvariti edinstven estetski izgled z uporabo naravnih materialov. Poleg tega ima filc iz ovčje volne tudi izjemne lastnosti, kot so zvočna izolacija, termična regulacija in odpornost na obrabo, kar pripomore k ustvarjanju prijetnega in udobnega okolja za obiskovalce razstave. Verjamemo, da je uporaba naravnih materialov ključna za ustvarjanje boljše prihodnosti, saj ima pozitiven vpliv na okolje in zdravje ljudi. Otvoritev razstave je na ogled vse do 26. 11. 2023. Izjemno ponosni smo, da smo prispevali k oblikovanju trajnostne in inovativne razstave na Mednarodni razstavi arhitekture La Biennale v Benetkah.

KO-SI d.o.o.
www.ko-si.si

Pri gradnji drugega tira uporabljajo lokalni flišni material

Drobilec - apnenec iz izkopa se loči in predela ter kasneje uporabi pri betonerskih delih. Foto: Andraž Gregorič

Pri gradnji drugega tira je velika pozornost namenjena uporabi lokalnih materialov. Iz predorov Lokev (T1) in Beka (T2) bo izkopanih 2.539.043 m³ apnenca, ki se praviloma predela. Na severnem delu trase je tako možno videti drobilec, izvajalec del je postavil tudičasne gradbiščne betonarne. Trenutno so že postavljene tričasne betonarne, in sicer pred prvim in zadnjim predorom ter pred četrtim predorom. Beton se na trasi drugega tira uporablja za mnoge namene – za nanašanje brizganega betona v predorih, za izdelavo notranje obloge v predorih, za gradnjo viaduktov itd. Vsi vgrajeni materiali morajo imeti ustrezna dokazila, da izpolnjujejo vse zahteve glede kakovosti in namena uporabe ter zahteve produktivnih standardov in tehničnih specifikacij. Flišni material iz predorov na spodnjem delu trase pa se uporablja za nove površine Luke Koper. Nove površine se pridobivajo s širitvijo v morje, z gradnjo prvega in drugega pomola, kasneje še s širitvijo prvega pomola, in tudi v zaledju. Na Serminu, na približno 52.000 m², Luka Koper ureja nov zunanji kamionski terminal, kjer se je za nasipavanje uporabil flišni material iz predora Škofije (T8).

2TDK, d.o.o.
www.drugitir.si

Zakaj izračun ogljičnega odtisa?

Podatek o ogljičnem odtisu organizacije je pomemben del njenega nastopa na trgu. Ogljični odtis ponazarja vpliv organizacije na podnebne spremembe: koliko ogljikovega dioksida in drugih toplogrednih plinov organizacija, njeni izdelki, storitve in druge dejavnosti izpušča v zrak. Izračunan

ogljčni odtis organizaciji omogoča lažje načrtovanje ukrepov za zmanjšanje izpustov in stroškov, optimirano delovanje in posledično nižje stroške energije, lažje in hitrejše prilagajanje okoljski zakonodaji, natančne podatke o ogljičnem odtisu v notranji in zunanji komunikaciji, konkurenčnost na trgu, saj izračun izraža namero organizacije po trajnostnem delovanju in manjšem vplivu na okolje. S tem se krepi ugled blagovne znamke, prednost pri najemanju posojil pri bankah in sklepanju zavarovalnih poslov ter večje zadovoljstvo in pripadnost zaposlenih. Namen izračuna ogljičnega odtisa je, da organizacija prepozna področja svoje dejavnosti, ki povzročajo največ izpustov. To omogoča načrtovanje prioritarnih korakov pri večanju energetske učinkovitosti in zmanjšanju škodljivih vplivov na okolje. Veliko organizacij na poti svoje trajnostne preobrazbe izračune izpustov zaupa zunanjim strokovnjakom, kot je Bureau Veritas, d.o.o., ki podrobno poznajo metodologije, orodja in pristope za kakovosten izračun ogljičnega odtisa.

Bureau Veritas, d.o.o.
www.bureauveritas.si

Sončna elektrarna na stavbi EIMV in projekt zeleni laboratorij

Elektroinštitut Milan Vidmar na strehi Laboratorija za visoke napetosti zaključuje z montažo sončne elektrarne. Inštalirana moč sončne elektrarne je dobrih 25 kW. Na letnem nivoju bo sončna elektrarna proizvedla predvidoma 26,7 MWh električne energije. Na ta način bomo pokrili približno tretjino porabe električne energije poslovne stavbe ob Laboratoriju za visoke napetosti. V okviru projekta Zelenega laboratorija bomo z dodatnimi ukrepi, namestitvijo hranilnika električne energije in priključitvijo električnih polnilnic za avtomobile, ki jih

bomo upravljali glede na razpoložljivo moč sončne elektrarne, delež lokalno porabljene energije še povečali. S sončno elektrarno bomo znižali ogljični odtis za 13 ton CO₂.

Elektroinštitut Milan Vidmar
www.eimv.si

Nova regulativa EU grozi s poplavo novih plastičnih embalaž

EU je blizu dogovora o novih pravilih glede embalaže in ravnanja z odpadno embalažo. Vendar spremembe, ki jih je predlagala Komisija, predstavljajo veliko tveganje, da bodo trg preplavile milijarde ton nove plastike in izničile desetletje ukrepov za omejevanje uporabe plastike, opozarjamo v DS Smith. Poslanci Evropskega parlamenta in države članice trenutno razpravljajo o spremembah predloga Komisije za uredbo o embalaži in ravnanju z embalažnim odpadkom (PPWR). Predlagane spremembe vključujejo uvedbo obveznih ciljev ponovne uporabe za vse materiale. Glede na neodvisno strokovno analizo, ki jo je naročil FEFCO, bi obvezni cilji ponovne uporabe za vse materiale povečali količino plastične embalaže v obtoku in vzpostavili plastični monopol na nekaterih tržnih segmentih. V primeru, da bi se ti cilji uporabili za kategoriji kartonske embalaže za transport in e-trgovino, bi bilo treba do leta 2040 doseči cilj 90 % ponovne uporabe. To bi povzročilo 8,1 milijarde novih plastičnih škatel (embalaž) v skupni teži 12 milijonov ton. Za njihovo ponovno uporabo bi zgolj za pranje porabili 16 milijard litrov vode. Ta ogromen vnos plastike v gospodarstvo EU je v nasprotju z dolgoletnim napredkom pri omejevanju uporabe plastične embalaže v EU in po svetu. Po podatkih analize življenjskega cikla FEFCO je treba plastične pladnje in embalažo za večkratno uporabo ponovno uporabiti vsaj 63-krat, da so okoljsko trajnostni. Nasprotno pa je valoviti karton z reciklažno stopnjo več kot 80 % najbolj recikliran material za embalažo, pri čemer si

industrija prizadeva tudi za ambiciozne cilje glede zmanjšanja ogljičnega odtisa.

DS Smith Slovenija d.o.o.

www.dssmith.com/sl/packaging

.....

Projekt predelave živilskih odpadkov v izboljševalce tal

Družba KOTO je eden od 28 partnerjev, ki sodeluje pri EU projektu Waste4Soil. Projekt se osredotoča na predelavo živilskih odpadkov v izboljševalce tal. Tema projekta je v skladu s strateškimi usmeritvami naše družbe, saj je med njimi tudi razvoj izboljševalcev tal oz. gnojil iz digestata, stranskega proizvoda anaerobne predelave odpadkov, ki je osnovan na živilskih odpadkih. Štiriletni projekt, ki se je začel prvega junija, predvideva razvoj desetih tehnoloških in metodoloških rešitev za recikliranje ostankov, ki nastanejo pri predelavi hrane in bi se predelali v izboljševalce tal oz. gnojila, ki bi prispevala k izboljšanju zdravja tal in k visokim izplnom ciljnih pridelkov. V projektu bo vzpostavljenih 7 testnih okolij za spremljanje zdravja tal, vključno s testnim okoljem v Sloveniji za slovenske partnerje. Projekt ima pomemben vpliv tudi na blaženje učinkov podnebnih sprememb ter podpira cilje Zelenega dogovora Evropske komisije za podnebje, biotsko raznovrstnost in trajnostno hrano.

KOTO d.o.o.

www.koto.si

.....

Širokopasovne rešitve Iskratel za optiko do doma avstrijskih gospodinjev

Skupina Kontron AG z vpeljavo aktivne širokopasovne opreme za optiko do doma (FTTH) operaterju Speed Connect Austria omogoča dostop do večgigabitne optične povezalnosti

za številne prebivalce. Napredna dostopovna rešitev XGS-PON slovenskega podjetja Kontron (nekdanji S&T Iskratel) pa bo ključna pri zagotavljanju hitrejšega in bolj zanesljivega internetnega dostopa. Pogodba med naročnikom Speed Connect Austria in podjetjem Kontron Transportation, članom skupine Kontron AG in sestrskim podjetjem slovenskega Kontrona, je bila za dostavo optičnih širokopasovnih izdelkov in storitev pri uvajanju njihovega odprtega omrežja FTTH (fibre-to-the-home) v Avstriji podpisana junija letos. Številna gospodinjstva in podjetja bodo imela hitrejši dostop do interneta s širokopasovnimi izdelki produktne družine Iskratel, ki jih je razvil in izdelal slovenski Kontron. "Naša napredna dostopovna rešitev XGS-PON, vključno z optičnimi linijskimi terminali (OLT) in optičnimi omrežnimi terminali (ONT) iz družine širokopasovnih izdelkov Iskratel, bo v kombinaciji z omrežno opremo in storitvami IT-infrastrukturnih rešitev igrala ključno vlogo pri zagotavljanju hitrejšega in bolj zanesljivega internetnega dostopa strankam Speed Connect po vsej Avstriji," je povedala Svetlana Kalaba, izvršna direktorica poslovne enote Širokopasovne rešitve v kranjskem podjetju Kontron.

Svetlana Kalaba,
izvršna direktorica
PE Širokopasovne
rešitve v Kontronu

Kontron, d.o.o.

www.kontron.si

.....

HOFERjevi kupci zbrali 13.400 očal za tiste, ki si jih ne morejo privoščiti

Med 15. aprilom in 13. majem je v vseh 91 trgovinah HOFER po Sloveniji potekala 11. akcija zbiranja rabljenih očal, ki smo jo v HOFERju tradicionalno organizirali v sodelovanju z Lions klubom Ljubljana Barje. Letos so naši kupci v namenske škatle odložili 13.400, od leta 2013 pa kar 122.528 očal za slabovidne otroke in odrasle v manj razvitih državah sveta. Predstavnikom Lions kluba Ljubljana Barje je pri šteju očal priskočil na pomoč del HOFERjeve ekipe.

HOFER namreč kot družbeno odgovorno podjetje spodbuja akcije korporativnega prostovoljstva, sodelavkam in sodelavcem pa določeno število ur prostovoljnega dela šteje v delovni čas. Akcijo je kot ambasador podprl Tomaž Mihelič Marlenca, novinar, pevec in humanitar, ki je očala daroval tudi sam. »Rezultat nas opogumlja, da družbi ni vseeno za sočloveka, z zbranimi očali pa simbolično sporočamo, da moramo najprej gledati s srcem, da bi lahko videli z očmi,« je povedal. Pri HOFERju smo začetek akcije pospremili z donacijo 1.000 evrov Centru IRIS, ki pod isto streho izobrazuje slepe in slabovidne otroke, otroke z avtizmom in otroke z duševno motnjo. Sredstva smo namenili za nakup binokularnega digitalnega mikroskopa in popolnitev knjižnih polic s knjigami, ki so med mladimi najbolj brane.

HOFER trgovina d.o.o.

www.hofer.si

.....

Nov način odpiranja na embalaži Tetra Pak® zaradi okoljske direktive

Alpsko mleko uvaja pomembno spremembo: nov pritrjen pokrovček. Ta korak smo naredili v skladu z direktivo o enkratni uporabi plastike (EU SUP), ki bo začela veljati julija 2024. Naš skupni cilj je zmanjšati količino plastičnih odpadkov in ohraniti čistost okolja. Plastični pokrovčki so peti najpogostejši odpadki na plažah po vsem svetu. S pritrjenimi pokrovčki preprečujemo, da bi se ti izgubili ali končali v naravi, namesto da bi jih pravilno reciklirali. Alpsko mleko z novim načinom odpiranja v litrskem in pollitrskem pakiranju smo na trg vpeljali v zadnjih dneh junija. Ljubljanske mlekarne so tako kot prvi slovenski proizvajalec uvedle pritrjen pokrovček na embalaži Tetra Pak®. Nov način odpiranja embalaže je preprost in poteka v le enem koraku in ne več dveh. Pokrovček deluje po principu odpiranja na klik. Za odpiranje se enostavno dvigne, medtem ko se zapre s potiskom navzdol, dokler se ne zasliši značilnega zvoka »klik«. Ta zvok

zagotavlja, da pokrovček tesno zapira vsebino in preprečuje morebitno politje, tudi ko je embalaža v ležečem položaju. Pokrovček je prilagodljiv, zato ga je mogoče obračati, kar olajša nalivanje mleka.

Ljubljanske mlekarne d.o.o.

www.l-m.si

Upravljanje mobilnosti in Centralka za čistejši zrak ter bolj zdravo premikanje po mestu

Mestna občina Celje je v prvih dneh julija začela testno obdobje uporabe enotne mestne kartice in aplikacije Centralka, ki predstavlja zaključno etapo evropskega projekta Upravljanje mobilnosti v Mestni občini Celje. V skladu s cilji Celostne prometne strategije in Trajnostne urbane strategije je namen projekta vzpostaviti podporno okolje, ki bo uporabnike nagovarjal k izbiri trajnostnega načina premagovanja razdalj (Celebus, Kolesce) ter optimizirano uporabo osebnih vozil za manj prometnih obremenitev v mestu. Na ta način želimo na Mestni občini Celje med drugim doseči zmanjšanje zasedenosti parkirišč v središču mesta, zmanjšanje potniških kilometrov znotraj širšega območja mestnega jedra opravljenih z osebnimi avtomobili, zmanjšanje negativnih vplivov na okolje povezanih z izpusti emisij toplogrednih plinov nastalih v avtomobilskem prometu ipd. Centralna informacijska platforma kot podporno okolje projekta Upravljanje mobilnosti poleg mestne kartice in aplikacije Centralka

ter druge informacijske infrastrukture vključuje še postavitev 35 usmerjevalnih tabel, ki na elektronskih prikazovalnih tablah obveščajo o prostih parkirnih mestih.

Mestna občina Celje

<https://moc.celje.si>

»Spoštuj hrano, spoštuj planet«

RTZ SAŠKA je v sklopu prireditve Veselo v poletje organizirala okroglo mizo na temo »Spoštuj hrano, spoštuj planet«. Sogovorniki so bili Igor Škerbot iz Kmetijsko-gozdarskega zavoda (specialist za poljedelstvo in vrtnarstvo), Marko Jevšnik (lokalni pridelovalec zelenjave in ponudnik pridelkov v turizmu, šolstvu, trgovini) in predstavnica Turistične zveze Velenje Marija Brložnik (organizatorica in koordinatorka turističnih produktov in dogodkov). Na okrogli mizi smo iskali odgovore, kako lahko vsi kot posamezniki ali preko turistične organizacije pripomoremo k manj odpadkom v prehrani. Vsakdo od nas je odgovoren, da v lastnem gospodinjstvu in pri poklicnih in prostovoljnih turističnih dejavnostih snuje prireditve in storitve s čim manj odpadne hrane. Dogodek je bil zaključen z »zero waste« degustacijo lokalnih dobrot.

Mestna občina Velenje

www.velenje.si

V času kopalne sezone bodo preverjali kakovost vode

Poletni meseci so čas za plavanje v morju. Za kakovost kopalnih voda nas ni treba skrbeti, saj le-to v Nacionalnem laboratoriju za zdravje, okolje in hrano redno preizkušamo. Prvo vzorčenje morskih kopalnih voda smo v izvedli v mesecu maju. Temu sledijo redna preskušanja na skupaj 29 s koordinatami točno določenih odvzemnih mestih. Na 27 odvezamemo vzorce v času

kopalne sezone vsakih 14 dni, na dveh pa se vzorci odvzamejo 2-krat letno, to je julija in avgusta (preverjanje prisotnosti sončnih krem). Osnovno preskušanje kopalnih voda vključuje terenske meritve temperature zraka in vode, pH vrednost, električno prevodnost in prosojnost. Na terenu izvedemo organoleptičen pregled morebitnega onesnaženja z ostanki fenolov, mineralnimi olji, detergenti ali drugimi odpadki, kot so steklo, plastika idr. V sklopu senzoričnega preskušanja ocenimo spremembo barve vode ter izvedemo presojo prisotnosti površinske gošče in prekomerne razrasti makroalg. Z mikrobiološkim preskušanjem v laboratoriju preverjamo prisotnost morebitnega fekalnega onesnaženja. Vzorčenje se bo letos v času kopalne sezone, ki na morju traja od junija do sredine septembra, izvedlo devetkrat. Zadnje vzorčenje je predvideno v tednu po 10. 9. 2023. Kakovost kopalnih voda lahko preverite tudi preko spleta: <http://gis.arso.gov.si/apigis/kopalneV/>.

Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano

www.nlzoh.si

Nomagovi poletni avtobusi za zelene izlete tudi z nižjo ceno

V Nomagu delujemo in razmišljamo trajnostno, k temu pa spodbujamo tudi uporabnike naših storitev. V poletnih mesecih, zlasti med vikendi in ob praznikih, je pritisk pločevine na turistično oblegane kraje še bolj intenziven kot sicer. Zato smo v sodelovanju z enako mislečimi občinami oblikovali poletne avtobusne linije. Te nosijo različna imena (Štrekna bus, Bicikel bus, Poletni kolesarski avtobus idr.) in vodijo v različne kraje. Potnikom v večini primerov nudijo tudi možnost brezplačnega prevoza koles. Med vikendi in ob praznikih velja 75-odstotni popust na redne cene vozovnic, zato je ta izbira tudi stroškovno učinkovita. Na Štajerskem se lahko izletniki s kolesarskim turističnim avtobusom iz Velenja ali Celja odpeljejo do

naravnega kopalnega jezera v Lawamündu ali v Logarsko dolino. V iniciativo je vključen tudi Celebus, ki na željo občank in občanov med poletjem vozi vse do Šmartinskega jezera. Na Primorskem in Gorenjskem lahko potniki obiščejo spominsko cerkev Svetega duha v Javorci, Vršič, Kranjsko Goro ali izvir Soče. V Bovcu vozi »hop-on-hop-off« avtobus, ki ga lahko poljubno zapustijo in na kateremkoli postajališču nanj spet vstopijo. Poletne linije iz Tolmina vodijo do Hudičevega mostu v italijanskem Čedadu in iz Mosta na Soči do Kranjske Gore. Povezujemo tudi Koper, Štanjel, Lipico in Sežano ter na drugi liniji Postojnsko jamo s Predjamskim gradom. Izletnikom in dopustnikom omogočamo obisk turističnih znamenitosti s kolesom ali brez, pri čemer puščajo minimalen ogljični odtis, potujejo ceneje in z manj stresa, kot z osebnim vozilom.

Bicikl bus

Nomago d.o.o.
www.nomago.si

Celovito in učinkovito izvajanje ESG strategije v Novi KBM

ESG je sestavni del poslovne strategije NKBM, vključen v vse njene strateške stebre. Odbor za podnebne spremembe in trajnost je odgovoren za celovito in učinkovito izvajanje ESG strategije z jasnimi cilji, osredotočenimi na uskladitev portfelja banke s Pariškim sporazumom. ESG dejavniki so gradnik vseh procesov delovanja banke še posebej pri upravljanju tveganj. Jasno opredeljeni KPI-ji

ESG so vključeni v kazalnike uspešnosti vseh zaposlenih. Redna izobraževanja ESG so obvezna za vse zaposlene. NKBM ponuja zelene produkte za fizične osebe, nadaljnja zelena ponudba za podjetja je v pripravi v skladu z okvirom Green Loan Framework skupine OTP. Emisije obsega 1 in 2 se merijo že nekaj let, obseg 3 pa od leta 2022. Kot prejemniki certifikata Green Star v banki nabavljamo le obnovljivo energijo, uvajamo e-avtomobile in povečujemo energetske učinkovitost svojih zgradb, kar je v letu 2022 prineslo za cca. 60 % manj emisij CO₂. V prihodnjih mesecih se bomo v NKBM osredotočili na združitev s SKB banko in nadaljnjo preobrazbo ESG ter podporo strankam pri njihovih zelenih prehodih.

Nova KBM d.d.
www.nkbm.si

Prvi brezplačni kalkulator ogljičnega odtisa

Schneider Electric je predstavil brezplačni kalkulator Lifecycle CO₂e TradeOff za natančno oceno skupnega ogljičnega odtisa velikih podatkovnih centrov, ki vključuje emisije obsega 1, 2 in 3. Kalkulator je del novega okvira, na podlagi katerega podjetja lahko analizirajo celoten vpliv podatkovnih centrov na okolje in je prvo takšno orodje v industriji. Za merjenje celotnega ogljičnega odtisa je treba upoštevati emisije v celotni vrednostni verigi, kar vključuje tudi t. i. emisije obsega 3. To so posredne emisije, ki so posledica zunanjih dejavnosti poslovanja. V beli knjigi Schneider Electrica je opisan pristop, ki podatkovnim centrom omogoča identifikacijo in kategorizacijo emisij iz internih procesov ter emisij iz oskrbovalnih verig. Takšen analitični pristop k obdelavi podatkov podjetjem zagotavlja jasno usmeritev za zmanjšanje ogljičnih emisij. Evropska unija in Združene države Amerike se nahajata v procesu oblikovanja pravil za izboljšanje in standardizacijo poročanja o trajnosti, pri čemer bo zbiranje podatkov in poročanje o emisijah obsega 3

prav tako postalo obvezno. Zato je ključno, da podjetja vzpostavijo sistem za spremljanje emisij toplogrednih plinov (GHG), da bi lahko oblikovala izvedljiv načrt za zmanjšanje emisij. Na podlagi sistematičnega zbiranja in analize podatkov se postavljajo cilji za bolj učinkovito poslovanje, v proizvodnji električne energije, zmanjševanju emisij toplogrednih plinov, porabi vode ali kombinaciji vseh vidikov trajnostnega poslovanja. Pri tem se upošteva tudi ogljični in vodni odtis zunanjih partnerjev in dobaviteljev.

Schneider Electric, d.o.o.
www.se.com

Bolj urejeno in bolj čisto je bolj varno

Označili smo pohodno površino do odlagalnega mesta ostankov materiala v programu Noži v SIJ Ravne Systems.

Čist in urejen delovni prostor je izjemno pomemben zaradi različnih razlogov: vpliva na boljše počutje zaposlenih in posledično zmanjšuje bolniško odsotnost, je pomemben dejavnik z vidika varnosti pri delu, prispeva k boljšemu vzdušju v ekipi in večji zavzetosti zaposlenih ter povečuje ugled posamezne družbe. Kaj vse lahko storimo, da bo naše delovno okolje bolj urejeno? Vsak lahko najprej začne pri sebi: pomete, počisti smeti, pospravi neuporabne predmete, skratka, poskrbi, da je njegov delovni prostor čist in urejen. Večjih akcij pa se v družbah Skupine SIJ lotevamo skupaj in zato v okviru kampanje »Znamo varno, zmoremo zdravo« posebno pozornost namenjamo urejanju delovnega okolja. S številnimi aktivnostmi, ki jih izvajamo po družbah, je urejanje delovnega okolja del našega vsakdana – osvežujemo označbe pohodnih in transportnih površin, popravimo poškodovane ograje, preuredimo delovne kabine in delovne prostore ter pisarne, na novo prepleškamo stene, popravimo šaro idr.

Skupina SIJ
www.sij.si

Standard SIST EN ISO 14050:2020, Ravnanje z okoljem – Slovar, preveden v slovenščino

Varovanje okolja je ključnega pomena za zagotavljanje trajnostnega razvoja in dolgoročne blaginje našega planeta. Prevod terminološkega standarda SIST EN ISO 14050:2020, Ravnanje z okoljem – Slovar, je bil izdan 1. junija 2023. Slovar je bil pripravljen v tehničnem odboru, ki sodeluje pri pripravi in reviziji skupine standardov ISO 14000. Standard opredeljuje izraze v slovenskem jeziku, ki se uporabljajo v dokumentih s področja sistemov ravnanja z okoljem in pri orodjih v podporo trajnostnemu razvoju. Ti vključujejo sisteme vodenja, presojo in druge vrste ocenjevanja, komunikacijo, študije o odtisih, zmanjševanje vpliva toplogrednih plinov in prilagajanje podnebnim spremembam. Pri uvajanju in delovanju sistemov ravnanja z okoljem je pomembno komuniciranje. To je lahko učinkovito le, če je uporabljeno izrazje razumljeno enako. Pričakuje se, da bo nov terminološki standard skupine standardov ISO 14000 pomagal uporabnikom prihraniti čas in odpravil dvomnosti v razumevanju terminologije, ki se nanaša na ravnanje z okoljem.

Slovenski inštitut za standardizacijo – SIST

www.sist.si

Krožna in digitalna prenova gradbenega sektorja v srednji Evropi

Trenutno stanje inovacijskih ekosistemov za krožno in digitalno gradnjo se znatno razlikuje po regijah v centralni Evropi. Nekatere regije že imajo dobre prakse uporabe recikliranih materialov, uveljavljene upravne postopke, druge so v fazi prvih

korakov v smeri krožne in digitalne gradnje. Obstajajo skupne vrzeli, kot so splošna nenaklonjenost proizvodom na osnovi sekundarnih surovin, podatki o kakovosti izdelkov na osnovi sekundarnih surovin in njihova sledljivost, pomanjkanje upravnih/pravnih poti za ponovno uporabo izdelkov, dobrih praks poslovnih modelov krožnega gospodarstva in transnacionalnega izobraževalnega programa za strokovnjake. Projekt ReBuilt programa Interreg Central Europe uvaja nove rešitve ter spodbuja sprejetje krožnih in digitalnih praks v izobraževalnem programu, kar bo pomagalo zmanjšati vpliv gradbenega sektorja na okolje. V projektu sodeluje tudi Štajerska gospodarska zbornica. Vodilni partner je Zavod za gradbeništvo Slovenije skupaj z 12 projektnimi partnerji iz Slovenije, Italije, Avstrije, Hrvaške, Madžarske, Slovaške, Poljske, Češke in Nemčije ter 6 pridruženimi partnerji iz Slovenije, Madžarske in Nemčije. Rezultati projekta bodo v podporo nadaljnjemu razvoju gradnje v srednji Evropi ob upoštevanju posebnosti v regionalnem in mestnem/podeželskem okolju. Partnerji bomo hkrati oblikovali transnacionalno krožno in digitalno gradbeno strategijo, temelječo na zelenem označevanju, merilih prenehanja statusa odpadka in zelenih javnih naročilih. Projekt traja med 1. 4. 2023 – 31. 3. 2026 in se financira iz Interreg Central Europe. Več informacij na <https://www.interreg-central.eu/projects/rebuilt/>.

Štajerska gospodarska zbornica

www.stajerskagz.si

Telekom Slovenije z novo lastno sončno elektrarno

V Telekomu Slovenije že vrsto let izvajamo različne trajnostno naravnane aktivnosti, med katere sodi tudi pridobivanje električne energije z lastnimi sončnimi elektrarnami. Prve lastne sončne elektrarne smo tako vzpostavili že pred dobrim desetletjem in so nameščene na strehah poslovnih stavb v

Ljubljani in Kopru. Ena sončna elektrarna je nameščena tudi na bazni postaji. Letno na ta način proizvedemo približno 210.000 kWh električne energije. Do leta 2026 nameravamo število lastnih sončnih elektrarn in s tem količino energije, ustvarjene iz lastnih virov, bistveno povečati. V zadnjem obdobju smo sončno elektrarno namestili tudi na strehi svoje poslovne stavbe v Stegnah v Ljubljani. Načrtujemo, da bo na letni ravni proizvedla okoli 190.000 kWh električne energije. S tem bo Telekom Slovenije za 90 ton letno zmanjšal izpuste CO₂. Naložbo sta sofinancirali Republika Slovenija in Evropska unija iz Kohezijskega sklada.

Telekom Slovenije, d.d.

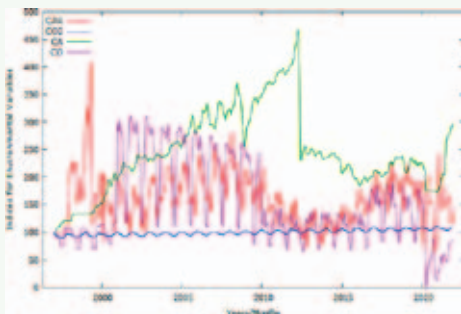
www.telekom.si

Vožnja na delo – uporabimo alternativne načine prevoza

Vožnja na delo je vsakdanja realnost mnogih od nas, oblikuje naša življenja in svet okoli nas. Ne glede na to, ali skočimo na avtobus, poganjamo kolo ali sedemo za volan avtomobila, naše odločitve ne vplivajo samo na naše dnevne rutine, temveč tudi na okolje, v katerem živimo. Znanstveniki in raziskovalci že dolgo poudarjamo, da je treba zmanjšati našo odvisnost od avtomobilov, saj znatno prispevajo k emisijam ogljikovega dioksida. Vzemite si trenutek in se poglobite v fascinantni svet vzorcev vožnje na sliki. Velika nihanja, ki so prikazana na grafikonu, odražajo zapletenost analize vzorcev vožnje na delo. Emisije ogljikovega dioksida kažejo vztrajno naraščanje, kar nakazuje nujno potrebo po okoljskih ukrepih. Za oblikovalce politik in podjetja, ki iščejo inovativne rešitve za ublažitev vpliva dnevnih migracij, podajamo zanimiv presek, ki se vidi na zeleni, rdeči in roza krivuljah. Iz njih lahko razberemo, da višanje povračil potnih stroškov (zeleno) pozitivno povezuje odločitve za uporabo javnega prevoza (roza) in padanje uporabe avtomobilov med prebivalci (rdeča). Ta trend je še posebej očiten in viden na grafu od leta

2020 naprej. Toda kaj vse to pomeni za vsakdanje posameznike, kot sva ti in jaz? No, to pomeni, da moramo odigrati svojo vlogo pri spodbujanju trajnostnih praks prevoza na delo in na dopustu. Z uporabo alternativnih načinov prevoza, kot so hoja, kolesarjenje ali uporaba javnega prevoza, lahko zmanjšamo svoj ogljični odtis in prispevamo k čistejšemu in bolj zdravemu okolju. To je majhen, a pomemben korak, ki lahko naredi razliko v veliki shemi stvari.

Avtor: doc. dr., dr. sc. (Republika Hrvaška) Sergej Gričar, UNM FPUV

Spremenljivke na temo okolja, podatki so v indeksih (y os) in v mesecih (x os).

Univerza v Novem mestu, Fakulteta za poslovne in upravne vede
<https://fpuv.uni-nm.si>

Edukativna ureditev prodajnega prostora za trajnice

V vrtnariji Trajnice Golob-Klančič že od nekdaj na različne načine skrbimo za izobraževanje bodočih uporabnikov trajnic. Saj izbiranje le na osnovi videza in cene sadik velikokrat vodi do popolnega neuspeha. Ponujene sadike trajnic smo v prodajnem prostoru, ki je hkrati razstavna in izobraževalna enota vrtnarije, opremili s slikami in etiketami s strokovnimi imeni ter osnovnimi karakteristikami. A pri velikem številu sort to nikakor ni dovolj za hitro orientacijo niti strokovnjakom in dobrim poznavalcem,

kaj šele začetnikom. Zato smo vse sadike razporedili v skupine po rastiščnih zahtevah, po višini in po osnovni uporabnosti, dodatno pa še glede na ožjo botanično sorodnost. Tako imajo svoj prostor tiste, ki zahtevajo senco, kakor tudi tiste, ki zahtevajo močno osonečenost. Posebej so tiste, ki uspevajo v vodi ali v močvirjih, in posebej tiste, ki so prilagojene na normalna vrtna tla. Svoj prostor imajo zdravilne trajnice in vse užitne trajnice, vključno z začimbnicami in dišavnicami. Posebej so vse zelo nizke za sončna in sušna rastišča. Svoj prostor so dobile tudi velike skupine različnih trav, sivk, maslenic, ameriških slamnikov, host, praproti in še nekaterih drugih, ki zajemajo večje število vrst in sort.

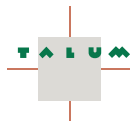
Vrtnarija Trajnice Golob-Klančič
www.trajnice.com

Med člani Zelenega omrežja Slovenije!

Združenje papirne in papirno predelovalne industrije

Dolina Soče

Občina Pivka

Pridružite se nam v Zelenem omrežju Slovenije!
 Pokličite nas na 03 42 66 716 ali nam pišite na tanja.pangerl@fitmedia.si

Evropski projekti

Aktivno sodelovanje pri vzpostavljanju Geološke službe za Evropo

Ideja skupne evropske geološke službe se je začela razvijati v letu 2010 z oblikovanjem zasnove evropske geološke podatkovne infrastrukture. Od takrat smo evropski geološki zavodi v okviru različnih programov in projektov postavili trdne temelje Geološke službe za Evropo (GSEU), ki se sedaj razvija naprej v okviru petletnega programa, financiranega s programa Obzorje Evropa. V njem sodeluje 48 geoloških zavodov, ki delujejo na območju 35 evropskih držav. Geološki zavod Slovenije je med tremi najbolj dejavnimi geološkimi zavodi v projektu. GSEU vzpostavljamo stalno sodelovanje evropskih geoloških zavodov z namenom, da bomo evropskim institucijam, nacionalnim odločevalcem, industriji, strokovni javnosti in prebivalcem EU zagotavljali kakovostne geološke podatke o evropskem pod površju ter nudili celovit in usklajen odziv na izzive prihodnosti povezane z geološkimi temami – mineralne surovine, geoenergija, podzemne vode, raba obale in morja, geološke strukture. Sodelovanje evropskih geoloških zavodov bo skozi strokovno raziskovalno delo usmerjeno v uresničevanje trajnostnega upravljanja in varovanja naravnega okolja, kar je predpogoj za čisto in varno življenjsko okolje Evropejcev. Več o projektu na spletni strani <https://www.geologicalservice.eu/>.

Geološki zavod Slovenije
www.geo-zs.si

Mobilnost na Hrvaškem in v Avstriji

Na srednji šoli na Biotehniškem centru Naklo tudi letos v okviru projektne pisarne potekajo številne mobilnosti, tokrat v okviru Akreditacije VET 2021 in NAPREI. Gre za mednarodne izmenjave, ko se dijaki odpravijo na praktično usposabljanje v tujino. Tokrat v okolico Varaždina na Hrvaškem in v biosferno območje Nockberge v Avstriji. Na Hrvaškem so v vrtnariji Krklec dijaki opravljali praktično usposabljanje z delom, kjer so usvojili številne novosti s področja hortikulture: prelagali dalije in pikirali papriko, čistili in odstranjevali ovenele liste, privezovali diplandenije, prelagali zelje in pelargonije, očiščevali sukulente in jih presajali v večje lončke, zlagali moljevke in pelargonije v platoje in nato na voziček, zlagali sedume z vozičkov na mize, presajali okrasno travo, pripravljali cvetje za prodajo, spoznavali delovanje naprave za polnjenje lončkov in sajenje bazilike, odstranjevali cvetove vrben in strigli dele marjetic, da bodo rasle gosteje. Tudi v Avstriji so imeli dijaki poleg bivanja v gorski koči brez elektrike in s štedilnikom na drva priložnost za različne oblike praktičnega dela na planinskih pašnikih, vse v povezavi z njihovo stroko, t. j. naravovarstvom. Od nabiranja materiala in gradnje tradicionalnih ograj, odstranjevanja strupenih rastlin iz pašnika, nabiranja ustreznega kamena za pripravo edinstvenih kopeli, do pohodništva v kombinaciji s popraviljem planinskih poti. Na trenutke težko delo, a v čudovitem ambientu podkrepjeno s spoznavanjem kulturne in naravne dediščine.

Pripravila: Tina Križnar in dijaki BC Naklo

BC Naklo
www.s-bts.kr.edus.si

Sofinancira
Evropska unija

Prehod v podnebno nevtralnost zahteva več znanj in kompetenc

Organizacije tako v javnem kot zasebnem sektorju se vse bolj zavedajo izzivov, ki jih prinašajo podnebne spremembe, kot tudi potrebe po pripravi načrtov in izvajanju ukrepov za doseganje podnebne nevtralnosti. Učinkovito in hitro ukrepanje dodatno spodbuja tudi nova finančna perspektiva, nova regulativa o trajnostnih financah pa organizacijam nalaga dodatne obveznosti v okviru načrtovanja in izvajanja projektov. Občine so doslej dobro izvajale ukrepe na področju URE in OVE, vendar pa podnebna nevtralnost zahteva širši spekter znanj in kompetenc. Občine tako potrebujejo celovito podporo pri izvajanju ukrepov, vključno z usklajevanjem različnih ukrepov, iskanjem finančnih virov in merjenjem doseženih rezultatov. V tem kontekstu je Energetsko podnebna agencija za Podravje – ENERGAP v okviru EU projekta Remarkable vzpostavila novo storitev – informacijsko točko. Vse na enem mestu za izvajanje ukrepov podnebne nevtralnosti. Storitve prinaša organizacijam informacije na enem mestu, kot npr. določanje emisij ogljikovega dioksida, pomoč pri izvajanju zakonodaje, strateškem in operativnem načrtovanju, podatkih o energiji in podnebnju, definiciji ukrepov, finančnem načrtovanju, tudi podporo pri pripravi javnih naročil in javno-zasebnih partnerstev. S tem se zagotavlja in omogoča celovit in usklajen pristop k doseganju podnebne nevtralnosti. Več o projektu Remarkable, sofinanciranem s strani Evropske komisije, programa Obzorje, je dostopno na povezavi <https://climateleaders.eu/>.

ENERGAP
www.energap.si